

نیست که بخواهم متراژ نقش، میزان حضور و دیالوگ‌های آن را بسنجم، بلکه در یک اثر خوب این مسائل مهم نیست و همه چیز خوب دیده می‌شود و من تمام توانم را در انتخاب اثر می‌گذارم که البته همیشه هم در آن موفق نبوده‌ام و از حضور در بعضی کارها پشیمان شده‌ام.

آیا در سری جدید سریال «نون.خ» حضور دارید و ایفاگر همان نقش «خلیل» هستید؟

بله؛ در سری جدید این کار در قالب کاراکتر «خلیل» حضور دارم. در همه دنیا فیلم‌هایی با ژانر ورزشی زیاد تولید می‌شوند و مخاطبان خاص خودش را هم دارند، اما در ایران بدین گونه نیست و این سبک فیلم در سینما بسیار کم ساخته شده است؛ با توجه به حضور شما به عنوان یک راوی در فیلم «آبی به رنگ آسمان» از این تجربه جدید و متفاوت خود بگویید.

بازیگری یک مجموعه است و تنها نرمش و ورزش بیان و بدن نیست بلکه ذهن هنرمند هم باید ورزشکار، خیال پر باز، رویاگرا و پویا باشد تا بتواند ذهنیت‌های متفاوتی که به او ارایه می‌شود را به راحتی در خود جای دهد. تعریف بازیگری در جامعه ماسطیحی شده و هر کسی در هر قشری احساس می‌کند که توانایی این کار را دارد. در سینمای حرفه‌ای جهان فیلم‌های ورزشی زیادی ساخته شده که با اقبال زیادی هم روبه‌رو شده که البته بیشتر آن‌ها داستان محور بوده‌اند، اما «آبی به رنگ آسمان» یک شکل مستندگونه دارد و در خصوص یکی از باشگاه‌های قدیمی ایران است. به نظر من ماندگاری نسبت به فروش و اقبالی که به آن نشان داده می‌شود، جای بحث بیشتری دارد، چرا که جامعه نه تنها نسبت به سینما، بلکه به‌طور کلی نسبت به هنر و فرهنگ دل زده شده است.

یعنی فکری کنید این اثر با اقبال خوبی مواجه نخواهد شد؟ اگر اقبال به معنی فروش خوب است، قطعاً این با اقبال خوبی مواجه نخواهد شد، اما به نظر من قضاوت به‌روز، قضاوت هیجان‌زدگی است و آثار بعد از گذشت یک دهه، مورد داوری درست و واقعی تری قرار می‌گیرند. ملنگارترین آثار سینما در زمان خودشان با اقبال خوبی مواجه نشده بودند.

با توجه به این که شما سال‌های زیادی در زمینه تئاتر فعالیت داشتید و صدای رسا و منسب از اصول اولیه این هنر است، از تجربه گویندگی خود در «آبی به رنگ آسمان» بگویید.

در سال‌هایی که تئاتر کار می‌کردم تجربه گویندگی در نمایش و رادیو و همچنین قصه‌گویی رادیویی را داشت‌ام و زوایای مختلف این عرصه را تجربه کرده‌ام، گویندگی در این کار نیز برایم لذتبخش بود.

با توجه به آثار درخشان شما در زمینه کارگردانی و نویسندگی تئاتر، آیا در جشنواره فجر امسال اثری در این زمینه دارید؟ در جشنواره تئاتر امسال اثری ندارم و فقط دبیری «جشنواره ملی تئاتر فتح خرمشهر» را بر عهده دارم.

از «جشنواره ملی تئاتر فتح خرمشهر» و برنامه‌های آن بگویید. این جشنواره از ۱۵ تا ۲۰ آبان در خرمشهر و آبادان برگزار می‌شود. ۲۱ دوره از برگزاری این جشنواره می‌گذرد و من به دلیل علاقه‌ای که به جنوب ایران و سرزمین عجایب انگیز خوزستان که پر از شور زندگی هستند و زندگی از آن هادریغ شده، دبیری دوره بیست و دوم «جشنواره ملی تئاتر فتح خرمشهر» را پذیرفتم. این مسیر برایم اتفاق سخت و جان‌فروسی هست، چرا که رقم زدن یک اتفاق فرهنگی در این روزگاران به جای هموار شدن مسیر با سنگ‌های درشتی که جلوی پای آدم قرار می‌گیرد همراه است اما من همه تلاش خود را در جهت انجام کمترین وظیفه نسبت به شهرهایی که به آن علاقه دارم و در آنجا بزرگ شده‌ام، می‌کنم. این جشنواره با حضور شرکت کنندگانی از تمام استان‌ها در بخش‌های صحنه‌ای، نمایش‌های کوتاه، بخش میدانی و مسابقه نمایشنامه‌نویسی برگزار می‌شود.

با توجه به این که شما نویسنده‌ای و کارگردانی کارهای درجه‌یکی در زمینه تئاتر دفاع مقدس را داشت‌اید، قصد ورود به تلویزیون و گسترش این آثار را ندارید؟

چون خودم آسیب دیده جنگ هستم، بیشتر آثاری که در این زمینه نویسنده‌ای و کارگردانی کرده‌ام در منم و نشان دادن آثار غلط جنگ بوده است؛ شاید زمانی فرآیند که من در این زمینه کار تلویزیونی بسازم اما در حال حاضر قصد این کار را ندارم.

از تجربه بازی در فیلم «پیلوت» بگویید. «پیلوت» به دلایل متعدد تجربه سختی بود که خدا را شکر به منصفه ظهور رسید و هم‌اکنون در حال اکران است و از این که چشم‌های بیشتری نظاره‌گر بسیار خوشحال هستم و از این که چشم‌های بیشتری نظاره‌گر این قصه بلنند، خوشحال تر هم می‌شوم، چرا که آثار دغدغه‌مند این روزها در سینما و تئاتر ما بسیار کم شده‌اند و ما بیشتر به مسائل حاشیه‌ای می‌پردازیم که این امر باعث حاشیه‌دوست شدن مخاطبان مانیز شده است.

شخصیت‌هایی که اخیراً در آن ایفای نقش کرده‌اید نظیر «نادر» در «هنگ آبی» و نقش‌تان در فیلم «پیلوت» با معضلات روحی استیصال و درماندگی همراه بوده‌اند، با توجه به سختی ایفای نقش چنین کاراکترهایی به جهت باورپذیری مردم و همچنین بازی درجه یک شما در این کار، چطور این فضای دشوار و متفاوت را برای بازیگری انتخاب کردید؟

در سریال «هنگ آبی»، «نادر» علاوه بر شرایط نادرست زندگی‌اش، دچار معضلات روحی نیز بود و بسا رو آوردن به چیزهایی نظیر الکل و قرص این شرایط را تشدید کرد، اما شخصیت نقشم در «پیلوت» به مشکلات روحی گرفتار نبوده و شرایط از هم گسیخته زندگی‌اش او را دچار استیصال کرده بود. این حرفه و وظیفه من است که بتوانم هر نقشی که به من سپرده می‌شود را به درستی زندگی کنم، من با لفظ بازیگری زاویه دارم و عمداً از آن استفاده نمی‌کنم چرا که هیچ بازی اتفاق نمی‌افتد و عین واقعیت رخ می‌دهد. اسمم بازیگری این حرفه را ساخت می‌کند. کار من این است که در قالب یک شخصیت، قصه‌ای که مقطعی از زندگی آن کاراکتر روایت شده است را آن قدر صمیمی زندگی کنم که بهترین اتفاق ممکن بیفتد. من به کاراکترهای درون درام مومن بوده و خیلی به درام معتقد هستم، چرا که اگر درام به درستی روایت شده باشد، احتیاج به هیچ کار اضافی نیست و فقط باید هم‌شکل شخصیت شویم تا آن قدر به زندگی او نزدیک شویم که بین زندگی واقعی خودمان و شرایط اجتماعی کاراکتر که در قاب تصویر زندگی می‌کند، فاصله بیفتد؛ یقین دارم هر چه هست باور است، اگر باور قرار گرفتن در موقعیت‌های متفاوت در قالب یک شخصیت دیگر درست‌شکل بگیرد، آن باور به شکل صمیمی به مخاطب منتقل می‌شود.

با توجه به این که رشته تحصیلی شما روان‌شناسی است، این موضوع چقدر در تحلیل درست کاراکترها و شخصیت‌شناسی موثر بوده است؟

با توجه به این که من دستی در قلم دارم تحصیل در رشته روان‌شناسی در نگارش کاراکتر و شخصیت‌شناسی به من کمک کرده است. روان‌شناسی به‌طور مستقیم با حرفه ما در ارتباط است و مطالعه در این زمینه برای ما لازم است. روان‌شناسی شخصیت از وظایف اصلی بازیگر است چرا که او باید معادله کاراکتر را حل کند تا بتواند به خوبی آن را ایفا کند.

با توجه به بازی‌های درخشان شما در سریال‌های طنز نظیر «شلوغوش»، «نون.خ»، «آرماندو» و «جاده قدیم»؛ تفکیک بازیگران در ژانرهای مختلف را قبول دارید یا معتقد هستید یک بازیگر باید توانایی بازی در هر ژانر و کاراکتری را داشته باشد؟ این موضوع مثل این قضیه است که یک فوتبالیست کار با توپ بلد را باشد و از او پرسیده شود چطور می‌توانی هم در زمین چمن و هم در زمین خاکی بازی کنی؟ وقتی کسی کار با توپ را بلد باشد می‌تواند در هر زمینی بازی کند. در بازیگری همین طور است و اگر کسی توانایی بازی داشته باشد از پس هر ژانر و کاراکتری برمی‌آید، البته من همواره در حال دوییدن بوده و نگران هستم که از پس شخصیت‌های بعدی که قرار است در آن‌ها ایفای نقش کنم به خوبی بر نیایم و این اضطراب شریف را دوست دارم، چرا که معتقدم روزی که هنرمند سرش به سقف بخورد و تمام کارهای خود را درست بداند، روز مرگ هنرمند است و باید این حرفه را کنار بگذارد، همین موضوع باعث می‌شود در جامعه ما دوام و بقای هنرمندی به بیش از یک دهه نرسد، در صورتی که تمام رسم هنر به ماندگاری‌اش است. در دنیا یک هنرمند بعد از گذشت پنجاه سال حرفه‌ای خوانده می‌شود اما در ایران یک نفر با انجام چند کار تصویری، استاد خوانده می‌شود. بازیگر باید منام در حال کنکاش باشد چرا که شاید من بتوانم از پس بازی چند شخصیت بر نیایم و بتوانم به راحتی به آن‌ها نزدیک شوم، اما شخصیت‌های بعدی که قرار است من در قالبشان زندگی کنم را نمی‌شناسم و باید آن قدر خودم را ورز بدهم تا آمادگی ارایه هر نقشی در هر شخصیتی وبا هر گویش، نگاه و باوری را به بهترین شکل و با درصد بالای کیفی داشته باشم.

یعنی شما برای انتخاب یک نقش، معیار خاصی ندارید و معتقدید باید توانایی ایفای هر نقشی را داشته باشید؟

انتخاب نقش، قدری خودخواهانه به نظر می‌رسد و این گونه نیست که چون یک نقش در اثری باشکوه است آن را برگزینم بلکه کلیت درام برایم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. دلیل این موضوع هم که در فیلم «۲۱ روز بعد» بازی در دو سکانس را پذیرفتم درخشان بودن این درام به خصوص درام کودک که در جامعه ما در حال ویرانی است، بود و من حاضر شدم بدون هیچ توقعی حتی در کنارشان قدم بزنم. اگر درامی درخشان باشد حاضرم در یک سکانس هم بازی کنم و در یک اثر خوب ثبت شوم. این کمترین کاری است که می‌توانم در حق خودم انجام دهم، بنابراین تنها شخصیتی که به من ارایه می‌شود، برایم مهم

قضاوت به روز

قضاوت

هیجان‌زدگی

است و آثار

بعد از گذشت

یک دهه، مورد

داوری درست

و واقعی‌تری

قرار می‌گیرند

ماندگارترین

آثار سینما در

زمان خودشان

با اقبال خوبی

مواجه نشده

بودند

حمیدرضا آذرنگ
از تجربه‌های اخیر خود و کم و کیف آثار نمایشی
به «صبا» می‌گوید

دغدغه کم حاشیه زیاد

بالبظ بازیگری زاویه دارم

معصومه قاسمی
گفت و گو

حمیدرضا آذرنگ، نمایشنامه‌نویس، کارگردان و بازیگر تئاتر و سینماست که جایزه بازیگری جشن خانه سینما را برای بازی در فیلم «ملکه» به دست آورده و تاکنون پرتنه پنج جایزه از جشنواره تئاتر فجر در زمینه‌های متعددی چون نویسندگی و بازیگری شده است که از جمله آن‌ها می‌توان به «دولیتور در دولیتور»، «صلح» و «خنکای ختم خاطر» اشاره کرد. او همچنین دریافت‌کننده و نامزد دریافت جایزه‌های دیگری در سایر جشنواره‌های داخلی و خارجی تئاتر و سینمایی نیز بوده است. آذرنگ عضو هیات‌مدیره انجمن بازیگران خانه تئاتر و دانش‌آموخته این حرفه و همچنین رشته روان‌شناسی است. او هم‌اکنون فیلم «پیلوت» به کارگردانی ابراهیم ابراهیمیان و «آبی به رنگ آسمان» به کارگردانی امیررفیعی را روی پرده دارد. آذرنگ امسال دبیر جشنواره ملی تئاتر فتح خرمشهر که در آبان ماه برگزار می‌شود نیز هست، با او پیرامون فعالیت‌های این روزهایش به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.